

som the ther mz theras angiffwande fögha grund haffwa, vtan wilia purgera sikh mz mitt namns förklenande (ther hwarcken the eller någon annan, eho thet woro, skole haffwa skäl til); scil. Archieps¹ haffr corrigeradt sin relation, thet är tagedt sin ord tillbaka, ergo nos omnes Rigenses culpa vacui sumus. Si ego tacuero, loquuntur reliqui; corrigant praeonomi-nati authores, quorum relatione mea nititur, suas historias, et mea relatio per se concidit. Alias mea relatio, quatenus mea, vera erit, illorum fide & autoritate innixa. Sed de his satis.

»De his satis.» Det förefaller emellertid, som om Jören Bokebindare trots Paulini utsago icke skulle behöft öfver höfvan anstränga sig i det omförmälda korrigeringsarbetet med »utplånande, öfverstrykande och klisters eller pappers pålimmande», utan som om de flesta exemplaren af boken skulle visat tendenser att utan vidare gå »till Västergötland, Småland och Finland». Något exemplar af arbetet med spår af att hafva genomgått någon af mäster Jörens olika procedurer har åtminstone nu lika litet som på Warmholtz' tid kunnat återfinnas.

A. B. Carlsson.

Varianter af Urban Hiärnes »Den korta Anledningen etc.». Af Urban Hiärnes bekanta arbete »Den korta Anledningen til åthskillige malm och bergarters, mineraliers och jordeslags etc. efterspörjande och angifvande, besvarad och förklarad, jämte deras natur, födelse och i jorden tilverkande, samt uplösning och anatomie, i giörligaste mätto beskrifwen. Anno 1702», tryckt »uthi Kongl. Booktr. hoos Sal. Wankifs Enckia af J. H. Werner», i Stockholm, har undertecknad i sin boksamling två exemplar, hvilkas första eller A-ark äro väsentligt skiljaktiga, medan öfriga tryckark äro fullt öfverensstämmande. A-arket har sålunda varit föremål för omtryckning.

Det af allt att döma ursprungliga trycket är försedt med en frontespis i rektangulär ram, 117×35 mm., med stiliserade blad och blommor, samt en slutvinjett inom cirkulär ram af 65 mm:s diameter, omslutande ett stiliseradt landskap med månskära och nedgående sol. På det yngre trycket saknas båda vinjetterna, då arket helt fylles af den något utvidgade texten.

Att det vinjettlösa trycket är yngre framgår af de rättelser och tillägg, som däri finnas; rena tryckfel i det äldre trycket äro rättade, hvarjämte en del upplysande utläggningar och förklaringar tillkommit. Medan det äldre arket sålunda innehåller tillsammans 251 tryckta rader, har det yngre 24 rader mera eller 275 tryckrader.

Det vore af intresse att erfara, om biblioteksmän observerat ofvan påpekade varianter och kunna gifva någon upplysning om de båda tryckens inbördes ålder och talrikhet.²

Nils Hedberg.

¹ Paulinus hade under mellantiden nått kyrkans högsta värdighet.

² Den här beskrifna var antupplagan med frontespis och slutvinjett finnes icke i Kungl. biblioteket. Däremot äger Universitetsbiblioteket i Upsala ett ex. (i Westinska saml.).

Red.